

سیزدهم در ایران، روند نزولی ذخایر ارزی در دسترس ایران معکوس شده و با شیب تندی به سمت بالا در حرکت بوده است، به طوری که در این سال ذخایر ارزی در دسترس ایران ۸.۸۸ میلیارد دلار نسبت به سال قبل از آن افزایش یافته و به ۲۱.۳۱ میلیارد دلار رسیده است. در سال ۲۰۲۲ نیز بر اساس آمار انتظاری صندوق بین‌المللی پول، ذخایر ارزی در دسترس ایران با افزایش حدود ۲ برابری نسبت به سال قبل از آن مواجه شده و به ۴۱.۳۹ میلیارد دلار رسیده است. بر این اساس با روی کار آمدن دولت سیزدهم ذخایر ارزی در دسترس ایران رشد ۲۳۲ درصدی داشته و از ۱۲.۴۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ به ۴۱.۳۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ رسیده است. رشد نزدیک به ۳ برابری ذخایر ارزی در دسترس ایران در حالی رخ داد که با آغاز فعالیت دولت سیزدهم دیپلماسی فعالی در پیش گرفته شد و با هدف

در پرتو راهبرد خنثی‌سازی تحریم‌ها و فاصله گرفتن مدیریت اجرایی از مدیریتی ضعیف و مستأصل محقق شده است منجر به آن شده که تیم مذاکره‌کننده کشورمان نیز بتواند مذاکرات را مقتدرانه و با اعتماد به نفس بیشتری برای کسب دستاوردهای بهتری پیش ببرد همین مسأله منجر به آن شد تا امریکایی‌ها مجبور به عقب‌نشینی از زیاده‌خواهی‌های فرابرجامی شده و حتی به اعطای امتیازات فرابرجامی به تهران مجاب شوند. این مسأله از دید شبکه تحلیل‌گران، خبرنگاران و رسانه‌های برجامی و نزدیک به دولت سابق نیز دور نماند

گفت: «ولی باز هم اگر بخواهیم خیلی واقع‌بین باشیم، واقعیت این است که این کار نهایتاً ۱۰ تا ۲۰ درصد فشار اضافی بر اقتصاد ایران ایجاد کند و بازگرداندن مکانیسم ماشه و تحریم‌های اتحادیه اروپا هم فرض کنید ۱۰ تا ۲۰ درصد دیگر فشار ایجاد کند. به هر حال واقعیت این است که اقتصاد ایران فشار اصلی تحریم‌ها را پشت سر گذاشته و به هر حال همچنان سرپا است و این میزان اضافه فشار هم به احتمال زیاد اقتصاد ایران را از پا در نخواهد آورد. حتماً فشار را اضافه خواهد کرد ولی به گمان من نباید از آن انتظار این را داشت که معجزه‌ای کند یا آن طور که خیلی‌ها در واشنگتن فکر می‌کنند یک مقدار کمی فشار کافی است تا اقتصاد ایران متلاشی شود یا نظام در ایران متلاشی شود. اینها به گمان من خام‌اندیشی است» همه این موارد نشان‌دهنده آن است که

خنثی کردن تحریم‌ها توسعه تجارت با کشورهای همسایه، انجام مبادلات تجاری با پول‌های ملی و مبادلات مالی از طریق سازوکارهای محلی در اولویت قرار گرفت. این اعداد و ارقام که هر روز خود را در افزایش صادرات ایران به کشورهای همسایه، افزایش فروش نفت و بهبود ارزآوری نشان می‌دهد خود را در تحلیل‌های تحلیل‌گران و ناظران سیاسی هم نشان داده است.

اقتصاد ایران فشار اصلی تحریم‌ها را پشت سر گذاشته است

علی‌واحد یکی از افراد مشغول به خدمت در امریکا است که به موضوع کاهش اثرگذاری تحریم‌ها اعتراف کرده بود. وی که از افراد نزدیک به تیم مذاکره‌کننده کنونی امریکا در وین بوده و

کاهش جدی اثرگذاری تحریم و نگرانی غرب از این موضوع به تحلیلی غالب در فضای نخبگانی در کشورهای مختلف تبدیل شده است.

کشورهای جهان متضرر از تحریم‌های ایران

تحریم‌های یکجانبه علیه ایران بسیاری از دیگر کشورها و حتی متحدان امریکا را هم دچار مشکل کرده است تا جایی که بسیاری از کشورها به این مسأله اعتراض داشته‌اند. یون کانگ هوین سفیر کره جنوبی در تهران در جمله‌ای قابل تأمل اعلام کرده است که کره جنوبی بعد از مردم ایران بیشترین آسیب را از تحریم‌های امریکا علیه ایران دیده است. او حتی در مصاحبه خود گفته بود، صنعت پتروشیمی این کشور به دلیل همین تحریم‌ها با مشکلات زیادی مواجه شده است. این

روابط خوبی با تیم مذاکره‌کننده امریکا در زمان امضای برجام نیز داشته است، می‌گوید: «[غربی‌ها] می‌دانند که اثردهی تحریم‌ها کم شده است؛ شکی در آن نیست. معمولاً وقتی شما تحریم اعمال می‌کنید، یک اثر روانی بلافاصله دارد که آن را در سقوط ارزش ریال مثلاً می‌شود دید و یا افزایش تورم، بعد بتدریج اقتصاد جایگاه خود را پیدا می‌کند، بالانس پیدا می‌کند و راهکارهای جدیدی را پیدا می‌کند که تحریم‌ها را دور بزند؛ آن وقت طرف تحریم‌کننده اگر بخواهد همچنان فشار را اضافه کند باید آن مسیرها را هم شناسایی و سعی کند مسدود کند.»

مسئول پروژه ایران در گروه امریکایی بحران در ادامه با اشاره به اینکه تلاش برای مسدودسازی مسیرهای جدید جهت اثرگذار ماندن تحریم موفق نخواهد شد،

ویژنامه

ایران

شماره ۱۴۰۱ شهریور ۱۴۰۱